ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy".

Rok II. **Nowemiasto, dnia 19. stycznia 1928.** **Nr. 3.**

O czem teraz mówić na zebraniach kółka rolniczego.

Nie napróżno ludziska składają sobie życzenia na Nowy Rok. Z Nowym Rokiem zaczyna się praca nowa, da Bóg! aby więcej plonowała. Musimy przystąpić do niej przygotowani tak, abyśmy czekali na pracę, a nie praca na nas. Każdy światły rolnik rozumie doskonale, że nie podoła swej pracy w pojedynkę i dlatego wstępuje do gromady kółka rolniczego; bo gromada — to siła! Przypomnijmyż sobie, co w styczniu ma do roboty kółko rolnicze. Bliższa koszula ciała, niż kapota! a bez grosiwa kiepska robota; prenumerata „Kłosów", nabycie „Kalendarza", znaczki pocztowe, bibljoteczkę trzeba powiększyć, posiadać lokal, opał i światło, boć jeszcze wieczory długie, a w kółku roboty wiele. Trzeba zamknąć rachunki za rok ubiegły; dowiemy się, ile pieniędzy mamy w kasie, jaki jest majątek kółka, co i jak zrobiono w roku ub., wreszcie kółko musi zrobić plan pracy, a to jest najważniejsze.

Dokąd jeszcze wieczory długie, niech kółko organizuje kursy i pogadanki rolnicze. Czerpmy oświatę i naukę, bo to jest najważniejszy skarb rolnika.

Przypatrzmy się teraz ziemi — karmicielce. Zbliża się wiosna, a w związku z tem i nawożenie gleby. Należy obliczyć, ile i jakich sztucznych nawozów trzeba zakupić. Jednemu rolnikowi trudno nabyć kilka worków „proszków", lepiej złączyć się w gromadę i niech kółko zatroszczy się o ich sprowadzenie. O ile we wsi brak gotówki, co najczęściej bywa, to należy wnieść podanie do Państw. Banku Rolnego o udzielenie kredytu na zakup nawozów sztucznych. Wkrótce przystąpimy do uprawy roli, a więc zatroszczmy się, czy narzędzia już wszystkie mamy; oj, trudna to sprawa samemu kupić co potrzeba. Dlatego też niech kółka rolnicze zakładają sekcje maszynowe dla wspólnego zakupu i używania maszyn rolniczych, tembardziej, że Państw. Bank Rolny już zaczął udzielać pożyczek dla sekcyj maszy nowych. Spieszmy z zakupem maszyn do uprawy roli, lecz pamiętajmy i o maszynach do czyszczenia ziarna. Im lepsze wysiejemy ziarno, tem wyższe zbierzemy plony.

Zajrzyjmy teraz do obory. Przecież hodowla jest podstawą gospodarstwa małorolnego. Należy więc zwrócić uwagę na wychów cieląt, tak zaniedbanych najczęściej w naszych zagrodach. Jednocześnie trzebaby i krowy lepiej żywić, a krowa — to najlepsza skarbonka. Jednak krowa na słomie i burakach nie da dużo mleka. Trzeba postarać się o nabycie pasz treściwych, a zatem wziąć ołówek i papier, obliczyć potrzebną ilość makuchów i otrąb. Pasze te, najwygodniej zakupić gromadnie przez kółko rolnicze tembardziej, że Państw. Bank Rolny członkom mleczarni spółdzielczej lub kółkom kontroli obór udziela na zakup pasz 3 miesięczny kredyt, po 90 zł. na krowę. Kiedy wspomniałem o mleczarni, to i o zwózce lodu wspomnieć należy. Trzeba 250 — 300 wozów lodu, a ważna to rzecz, bo bez lodu nie otrzymamy masła I-szego gatunku, za które cena jest najwyższa. Jeżeli zaś niema mleczarni, to w kółku rolniczem należy sprawę jej założenia omówić.

Jakże często gospodarze narzekają, że nie mogą kupić rasowej krowy. Toć przecież prosta droga, należy nabyć buhaja rasowego, gdyż można wystarać się o pieniądze w sejmiku powiatowym, lub kredyt w P. B. R., na zakup rasowego buhaja. Przychówek po dobrem buhaju trzeba zarejestrować i żywić starannie.

Następnie rozpatrzmy, czy nie trzymamy za wiele „ogonów"; lepiej się kalkuluje mniejsza ilość krów, lecz dobrze żywionych, niż stale głodzona gromada gałgaństwa.

A jak tam w śpichrzu? Czy mamy dostateczną ilość nasienia, czy dobre? Bo jeśli nie, to trzeba wymienić na lepsze, lub dokupić z pewnego źródła; najlepiej gromadnie — przez kółko rolnicze,

A o czem, że jeszcze mówić na zebraniu kółka rolniczego? Dużo jest spraw do omówienia. Jeśli wieś zamierza budować się, to należy omówić założenie spółki budowlanej, wspólną zwózkę budulca, jeśli meljoruje się — zwózkę drenów. Wogóle zwózki trzeba dokonywać w zimie, gdyż wtedy droga jest twarda, a rolnik ma więcej czasu.

Zastanówmy się również, czy potrzebna jest jaka nowa spółdzielnia, a pewnie potrzebna, gdyż gospodarz często odczuwa potrzebę pożyczki, lub niema gdzie umieścić swoich oszczędności na procent (i tacy szczęśliwi istnieją).

Spraw do omówienia w kółku rolniczem jest dużo, należy się tylko starać, aby wszystkie uchwały i postanowienia były przeprowadzone, a nie pozostały tylko na „wieczną pamiątkę" w książce protokułów.

Jerzy Szymborski.

Co gospodarzowi może dać kółko rolnicze?

Kółko rolnicze to najlepsza szkoła dla nas, gospodarzy wiejskich. Pomyślmy tylko, że nie każdy z nas mógł się w szkole kształcić, gdy tymczasem do kółka wszyscy należyć możemy. Potrzeba tylko dobrej woli i wytrwałości, a co najważniejsze, nie trzeba myśleć, że się już wszystko wie o tem, czego gospodarstwu naszemu i roli potrzeba.

Jeżeli kółko dobrze pracuje, a zwłaszcza jeżeli opiekuje się nim dzielny, światły prezes, lub instruktor, wiele dowiedzieć się można, o czem ja sam miałem się możność przekonać.

Otóż na wiosnę ubiegłego roku poszedłem na zebranie kółka rolniczego w swojej wsi. Akurat p. instruktor zachęcał gospodarzy, żeby zaprowadzili u siebie pólka doświadczalne z nawozami sztucznemi, które obiecał bezpłatnie wszystkim dostarczyć. Zgłosiłem się więc i ja, ażeby zbadać jakie też nawozy są potrzebne dla mojej roli. Zrobiłem 6 poletek 100 metrowych. 1-go kwietnia wysiałem nawozy sztuczne, a 12 kwietnia posiałem owies.

Na 1 poletku bez nawozu miałem 14 kilo ziarna i 20 kilo słomy, na 2 wysiałem azotniaku $1^1/_2$ kilo, superfosfatu 2 kilo i soli potasowej 1 kilo i otrzymałem ziarna 20 kg. a słomy 28 kg. Na 3 poletku wysiałem azotniaku $1^1/_2$ kilo, superfosfatu 1 kilo i zebrałem ziarna 18 kilo, słomy 25 kilo. 4 pólko bez nawozu dało 14 kilo, słomy 20 kilo. 5 poletko dostało azotniku $1^1/_2$ kilo, soli potasowej 2 kilo i dało ziarna 15 kilo, 26 kilo. Wreszcie 6 poletko otrzymało superfosfatu 2 kilo, soli potasowej 2 kilo, a wydało ziarna 20 kilo, słomy 28 kilo.

Owies posiany był po okopowych na gnoju, więc najlepiej podziałał tutaj superfosfat, co znaczy, że mojej roli było brak fosforu. Dodam, że rola moja azot ma, ponieważ w płodozmianie 6-polowym 3 pola obsiewam motylkowemi (koniczyna, groch i peluszka). Okazało się z przeliczenia, że bez nawozów, owsa zebrałem z jednego hektara 14 centnarów metrycznych, a na superfosfacie i soli potasowej 20 centnarów. Nawozy sztuczne na hektar kosztowały mnie: 2 metry superfosfatu 40 zł, 2 metry soli 24 zł — razem 64 zł.

Nadwyżka w plonie 6 metrów owsa po 35—210 zł.

Czysty zysk, po odtrąceniu kosztów, wyniósł 146 zł, zysk ten był więc wart zachodu, to też przekonał mnie on, że warto chodzić na zebrania kółka rolniczego. Gdyby tak każdy gospodarz zapragnął wiedzieć czego jego ziemi brak i chodził na zebrania kółka, to w bardzo prędkim czasie przyczyniłby się do podniesienia swego dobrobytu, idąc za radą i wskazówkami, jak przez naukę, tak i przez życie wypróbowanemi. Większość ta napewno jednak powiada, że ja wszystko, wszystko wiem i dlatego dużo traci, bo zamiast superfosfatu sieje saletrę, po której mu często zboże wylegnie i zamiast ziarna ma słomę.

Nie, kochani bracia rolnicy, jeżeli chcemy poznać swoją glebę i chcemy, żeby nam dobrze rodziła, to nie trzeba siedzić za piecem i mędrkować, ale trzeba zaraz od dziś zapisać się do kółka i tam się radzić i swoje zdanie wypowiadać. Jedni od drugich uczyć się musimy i tylko, wtedy możemy się czegoś nauczyć. Już wszyscy powinniśmy zrozumieć, że chcąc być dobrym rolnikiem, trzeba nauki posiadać, a zwłaszcza dzisiaj, kiedy nam wszystkiego potrzeba i mamy tyle wydatków, że opędzić się nie można i potrzebaby było i pługa dobrego i brony dobrej i młocarni i wszystkich narzędzi gospodarskich, a na to wszystko musimy z roli zarobić. Jak to zrobić powie nam nauka. Z jej pomocą będziemy mogli naszą gospodarkę zmienić i do wymagań postępu dostosować. Młodsi uczyć się tego będą i uczą się w szkołach rolniczych, ale my starzy, którym zapóźno do szkół chodzić, bo i wiek i obowiązki nam na to nie pozwolą, musimy garnąć się i szukać pomocy w naszej organizacji do potrzeb naszego gospodarstwa przystosowanej, t. j. do kółka rolniczego i odżałować te parę groszy na zapłacenie składki, żeby za to mieć pomoc od instruktora i od Towarzystwa Rolniczego.

Do kółka rolniczego znośmy nasze biedy i kłopoty szczerze, nic nie ukrywając, mówmy czego nam potrzeba, a wspólnie rozmyślając i wspólnie radząc, znajdziemy sposoby i lekarstwa, aby biedy i kłopotów się pozbyć, a gospodarkę naszą na właściwe pchnąć tory.

Nie sądźmy zatem, że po naukę wyjeżdżać trzeba zagranicę. Każdy z nas w swojej wiosce ma sposób na to, aby się nie dać biedzie, a sposobem tym jest udział w pracy kółka rolniczego.

Władysław Liszewski, wieś Solistówka.

Jakie korzyści daje dobrze prowadzona hodowla bydła w gospodarstwie.

(Dokończenie.)

Sporne dochody osiągają również gospodarze, dostarczający mleko do mleczarń spółdzielczych, przyczem zabierając chude mleko z powrotem, doskonale niem wykarmiać mogą cielęta i młodą trzodę chlewną

Trzeba też dodać, że nawóz od krów dobrze żywionych zwiększa urodzaje.

Za cielęta od mlecznych krów można większy grosz dostać, bo każdy je na chów chętnie kupi.

Po krowach rasowych, pokrytych stadnikiem licencjonowanym, można chować byczki do rozpłodu, których brak jest w kraju, za takiego zaś dobrze odchowanego, rocznego stadnika ceny dochodzą do 2000 złotych i wyżej.

W gospodarstwach małorolnych możemy używać krowy do zaprzęgu, zamiast utrzymywać konia, który jest często darmozjadem, z czego korzyści wynikają znaczne.

Krowami można spasać różne odpadki, które dla innego użytku nie nadają się, a więc np. plewy, liście buraczane, wytłoki.

Skarmianie krowami mlecznemi siana, koniczyny, saradeli, okopowych zazwyczaj lepiej się opłaca, niż sprzedawanie tych pasz.

Chcąc dobrze krowy utrzymać, trzeba mieć dostateczną ilość paszy, w tym celu należy uprawiać więcej okopowych, zasiewać mieszanki, co wpłynie także na zwiększenie plonów wszystkich ziemiopłodów.

Wreszcie, sprzedając krowy starsze, wybrakowane, gospodarz bierze sporą sumkę, o wiele większą niż za sztuki chude i zamizerowane.

Słowem, jak widzimy, za wszelkie celowe i umiejętne zabiegi i starania, bydło mleczne sowicie odpłaca.

Dodać jeszcze należy, że dobre żywienie wpływa na potanienie produkcji mleka. Jako przykład może służyć dokładne obliczenie Związku Kółek Kontroli Obór C.T.R. za rok 1923/24, które wykazało, że koszt litra mleka, otrzymanego od krów dobrze żywionych, dających 4000 litrów rocznie, wynosił zaledwie 9 groszy, tymczasem litr mleka od krów źle żywionych, przy wydajności rocznej 1000 litrów, wypadł 33 groszy!

Do tych wszystkich korzyści dochodzi jeszcze wartość nawozu, który od krów odpowiednio żywionych jest trzykrotnie więcej wartościowy, niż od krów źle żywionych.

Stwierdzone zostało, że każdy skarmiony centnar kuchu lub otrąb, nietylko wpływa na zwiększenie mleczności i sowicie się opłaca, lecz pozatem składniki mineralne w nim zawarte, w połowie dostają się do nawozu, powiększając jego wartość.

Sprawę tę przedstawia poniższe zestawienie.

Zawartość składników mineralnych w 100 kg. kuchu i otrąb. Azot, fosfor i potas przeliczone na nawozy sztuczne.

	Kuch zawiera	Otręby zawierają	UWAGA.
Saletry	32 kg.	16 kg.	Według prof. Kellnera połowę z tych składników przyswaja organizm zwierzęcia, reszta pozostaje w kale.
Superfosfatu . .	10 „	13 „	
Soli potasowej .	3 „	4 „	
Razem	45 kg.	33 kg.	

Jeżeli więc chcemy mieć te wszystkie korzyści, o których wyżej była mowa, starajmy się należycie żywić nasze krowy, pokrywajmy je rasowemi stadnikami, odchowujmy dobrze cielęta, otaczajmy pieczołowitą opieką naszą żywiznę. Żeby zaś to wszystko dobrze zrobić, starajmy się posiąść odpowiednie umiejętności, przez czytanie książek i pism rolniczych oraz uczęszczanie na kursy rolniczo-hodowlane, słuchajmy rad i wskazówek instruktorów i uczonych hodowców, a wówczas bydło dawać nam będzie taki dochód, o jakim się nam nie śniło.

K. Jaroszewicz (–) inspektor hodowlany.

KOMUNIKATY.

Niniejszem komunikujemy Kółkom Rolniczym okręgu lubawskiego, że od 1 stycznia 1928 r. czynny będzie Sekretarjat Pow. P. T. R. w Lubawie w lokalu „Rolnika“.

Urzędować będzie Sekretarz Pow. P. T. R. z Nowegomiasta w poniedziałki i soboty od godz. 9-tej do 4-tej po poł. Pozatem we wszystkie jarmarki. Zarząd Pow. P. T. R.

Na odbytych w czerwcu ub. roku pokazach bydła w naszem powiecie przyznano (poza nagrodami pieniężnemi) nagrody w formie medali bronzowych i listów pochwalnych następującym pp.:

1. Józef Żuralski, Krzemieniowo, za stawkę krów list pochwalny P. I. R.
2. Kazimierz Jarzembski, Krzemieniewo, za stadnika, list pochwalny P. I. R.
3. Ks. prob. Zabrocki, N. Brzozie, za stadnika rasy czar. biał. niż., list pochwalny P. I. R.
4. Wiktor Dejczer, Gwiździny, za stadnika, list pochwalny P. I. R.
5. Jan Pruszak z Łąkorka za grupę klaczy półkrwistych, list pochwalny P. I. R.
6. Władysław Kleniewski z Bielic, medal bronzowy P. I. R. za grupę klaczy i źrebiąt.
7. Jan Graduszewski, Tylice, za stadnika i stawkę krów, list pochwalny P. I. R.
8. Geiger Oskar, Mortęgi, medal bronzowy P. I. R. i list pochwalny P. I. R.
9. Łukaszewski Jan, Bratjan, medal bronzowy Min. Roln. i list pochwalny P. I. R.
10. Plett Jan, Kołodziejki, medal bronzowy P. I. R., które prosimy podjąć w delegaturze P. T. R. w Nowemmieście, Rynek 3.

Przykład godny naśladowania.

Rada gminna gminy Zbłudów, powiatu białostockiego, rozumiejąc znaczenie rolnictwa, na posiedzeniu odbytem w dniu 31 grudnia 1927 roku, na wniosek radnego Anastazego Łosia z kolonji Zacisze uchwaliła zaprenumerować „Gazetę Gospodarską“ na rok 1928 dla wszystkich sołtysów gminy, co razem wynosi około 40 egzemplarzy. Również na wniosek tego radnego, Rada gminna uchwaliła, jako zapomogę dla kółek rolniczych na rok 1928 — 1000 złotych.

Zaznaczyć należy, iż kolonja Zacisze, gminy Zabłudów, jest kolonją wzorową, w której prawie każdy kolonista skończył szkołę rolniczą.

W tejże kolonji jest zorganizowane kółko rolnicze, którego pan Anastazy Łoś jest prezesem.

Wspomniane kółko rolnicze rozwija się doskonale, gdyż każdy z kolonistów rozumie znaczenie współpracy. Oby nasze gminy postępowały podobnie i poszły za przykładem gminy Zabłudów.

Z zebrań Kółek Rolniczych.

Sampława. Zebranie miesięczne Kółka Rolniczego odbyło się dnia 20. 11. ub. r. w lokalu szkoły powszechnej przy udziale 27 członków i gości.

Zagaił i przewodniczył zebraniu prezes ks. prob. Strehl. Protokół został przeczytany i przyjęty. Następnie zdał ks. Prezes bardzo treściwe sprawozdanie z zebrania prezesów w Lubawie. Poczem rozpatrywano oferty na sztuczne nawozy. Również ofertę złożył przybyły na zebranie jako gość p. Bielecki, kupiec z Lubawy. Sprawę tę odłożono do przyszłej niedzieli celem bliższego omówienia i zadeklarowania. Dalej odczytuje ks. Prezes ogłoszenie o mających się odbyć wykładach rolniczych w Toruniu dla rolników-praktyków i zachęca do wzięcia udziału, rozdając na poszczególne wioski afisze. Zgłosili się pp.: Raszkowski z Targowiska i Tarach z Ludwichowa. Następnie przeczytano jeszcze kilka komunikatów z „Kłosów“. Poczem podaje do wiadomości o zgonie śp. ks. prob. Wachowskiego, W-Patrona i Prezesa Kółka Roln. w Zwiniarzu, i prosi, aby jeszcze raz uczcić pamięć Zmarłego przez powstanie z miejsc i zmówienie „Wieczny odpoczynek“, co też zebrani w skupieniu uczynili. Na pe-

grzeb uchwalono wysłać delegację ze sztandarem. Poczem p. Raszkowski zdał sprawozdanie ze swego wyjazdu do Torunia w sprawie parcelacyjno-osadniczej. W wolnych głosach poruszono sprawę wagonowego sprowadzenia drzewa. Na tem zebranie zamknięto.

Sampława. Dnia 27. 11. ub. r. odbyło się nadzwyczajne zebranie Kółka Roln. w obecności 26 członków. Zagaił takowe ks. Prezes. Nasamprzód poruszył sprawę nawozów sztucznych. Zadeklarowano 900 ctr. kainitu, 300 ctr. tomasówki i 50 ctr. azotniaku. W dalszym ciągu przeczytał ks. Prezes pismo w sprawie stacjonowania ciężkich ogierów. Zebrani byli zdania, że potrzebne im były ogiery półciężkie. Poczem zamówiono 8 kalendarzy na rok 1928. Na tem ks. Prezes zebranie pochwaleniem Boga, solwował. Sekretarz.

Mroczno. Walne zebranie Kółka Rolniczego odbyło się dnia 15 stycznia rb. Prezes Kółka p. H. Przeczewski otwiera zebranie o godz. 12-tej i stwierdza, że obecnych jest 40 członków i kilku gości, z których 5 zapisało się do Kółka, zatem Kółko liczy obecnie 77 członków, lecz niestety nie wszyscy członkowie byli na zebraniu obecni.

Następnie Prezes podaje następujący porządek obrad: 1. Odczytanie ostatniego protokołu. 2. Odczytanie sprawozdania rocznego z zebrań Kółka przez sekretarza Wierzbowskiego. 3. Sprawozdanie kasowe skarbnika Jul. Kopańskiego i ustąpienie starego zarządu. 4. Wybór przewodniczącego zebrania. 5. Wybór nowego zarządu.

1. Odczytany protokół z ostatniego zebrania przyjęto bez zarzutu.

2. Sekretarz odczytuje sprawozdanie z ubiegłego roku, z którego wynika, że zebrań odbyło się 11, z przeciętną liczbą 50 członków obecnych na zebraniach, na których jako prelegenci byli następujący pp.: lustrator Kółek Roln. p. Serożyński 3 razy, nauczyciel Szkoły Roln. p. Klęk 3 razy, Sekretarz powiatowy p. Kołodziejski 1 raz. Inne zebrania obywaliśmy sami z odczytami z „Kłosów" i różnemi pogadankami o hodowlach. Członków zapisanych było 72 i wszyscy swoje roczne składki zapłacili. Kalendarzy rolniczych zamówionych było 16 egzemplarzy, które członkowie rozebrali. Na gwiazdkę otrzymało Kółko Roln. bibljotekę składającą się z 40 tomów, za którą mamy do zapłacenia 25 zł. Na terenie Kółka założone zostały poletka doświadczalne nawozowe pod żyto i pszenicę u Władysława Wierzbowskiego. Zamówiono i sprowadzono 30 ctr. saletry chylijskiej. Sprowadzono 2 kg. pasty na szczury. Zamówiono i sprowadzono jeden wagon (400 ctr.) węgla. Jeden egzemplarz rachunkowości gospodarczej otrzymał Jan Dziukowski.

3. Skarbnik p. Juljan Kopański zdał sprawę, że członkowie złożyli razem 100 zł, z których 90 zł przy rozrachunku posłano do Pom. Tow. Roln. w Toruniu, a 10 zł rozeszło się na potrzeby Kółka, tak, że w kasie nic nie pozostało.

4. Na przewodniczącego zebrania wybrano wójta p. Pończkowskiego i przystąpiono do wyboru nowego zarządu.

5. Wybór nowego Zarządu. Przewodniczący wójt p. Pończkowski zaproponował, że zarząd ma pozostać w starym składzie, na co wszyscy jednogłośnie się zgodzili. Lecz pomimo to skarbnik p. Juljan Kopański wyboru nie przyjął i złożył swój urząd. W jego miejsce wybrano p. Mówińskiego Fr. z Mroczna, zaś na bibljotekarza wybrano jednogłośnie p. Zagórskiego Jana, organistę z Mroczna. Zatem nowy zarząd przedstawia się w następującym składzie:

Prezes p. Przeczewski Hipolit, rolnik Mroczno, wiceprezes p. Wysocki Bernard, rolnik z Sugajenka, Sekretarz Wierzbowski Władysław, rolnik z Mroczna, skarbnik Mówiński Franciszek, rolnik z Mroczna, bibljotekarz Zagórski Jan, organista z Mroczna.

Potem odczytał sekretarz okólniki i komunikaty P. T. R. i P. I. R. z „Rolnika" i z „Kłosów" w sprawie poletek doświadczalnych odmianowych i w sprawie kursów ogrodniczych i warzywniczych, na co postanowiono poczynić odpowiednie starania. Na wniosek p. Jana Dziukowskiego, polecono p. Prezesowi wysłać prośbę do Dyrekcji lasów państwowych o przyznanie dla tut. ludności drzewa budowlanego, ponieważ wszystkie drzewo budowlane przeważnie wysyłane jest zagranicę, a nasi gospodarze nie mogą drzewa na budowlę dostać. Na wniosek p. Wójta polecono p. Prezesowi wysłać prośbę przez P.I.R. do S. O. P. o przyznanie jednego ogiera zimnokrwistego na tutejszą okolicę.

Na wniosek p. W. polecono Zarządowi zebrać zgłoszenia na sztuczne nawozy i wapno i sprowadzić wagonowo całą ilość tych artykułów z Pomorskiego Syndykatu Rolniczego. Polecono Zarządowi pobierać na rzecz Kółka od każdego centnara nawozów sztucznych po 10 groszy. Tymrazem zebrał Zarząd 15 zł na bibljotekę książki nowo obrany bibljotekarz rozdał pomiędzy członków. Przyszłe zebranie odbędzie się 5 lutego rb. Na tem prezes zebranie solwował. Sekretarz.

Kurzętnik. Dnia 8 bm. odbyło się zebranie Kółka Roln. w obecności 27 członków. P. Prezes zagaił zebranie pochwaleniem Pana Boga i odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania. Następnie podał ogólny zbiór got., który wynosi 398 zł na zakupienie sztandaru. Dalej p. Prezes przedłożył nam próbki sztandarów z 2 firm i proponował utworzyć komitet, któryby się zajął zakupem sztandaru. Członkowie jednakże zlecili p. Prezesowi zakupno sztandaru, na co tenże się zgodził. W dalszym ciągu p. Prezes zdał sprawozdanie roczne z działalności Kółka Roln. Jak się wykazało odbyto w ub. roku 7 zwycz. zebrań i 2 nadzwyczajne. Kółko sprowadziło 9 wagonów węgla. Następnie p. Prezes podziękowawszy za dotychczasowe zaufanie złożył swój zarząd. Jednakowoż jednogłośnie obrano go nadal Prezesem. Za sekretarza wybrano nauczyciela p. Olberga. W miejsce kasjera p. Rochewicza, wybrano kasjerem p. F. Rzymskiego.

Zebranie uchwaliło też wysłać prośbę do Zarządu PTR., aby wstrzymano wywóz drzewa opałowego i budowlanego t. j. 3—4 kl. za granicę, bo jeżeli to nie nastąpi, to reperację budynków, które podczas wojny mniej lub więcej uległy zniszczeniu, będą wskutek drogiego drzewa niemożliwe do przeprowadzenia. P. Prezes trafił do przekonania członków, gdyż prawie wszyscy członkowie zabierali w tej sprawie głos.

Podziękowawszy za zaufanie p. Prezes zebranie solwował. Zast. Sekretarza.

Ciche. Miesięczne zebranie tut. Kółka Roln. odbyło się 6 stycznia o godz. 17 z następującym porządkiem obrad:

1. P. Prezes omówił sprawę mającego odbyć się w roku przyszłym pokazu rolniczego (wystawa).

2. Jakie stanowisko zajmą członkowie w sprawie stacjonowania ogierów?

Członkowie oświadczają się za tem, by choć jeden ze stacjonowanych ogierów Łąkorka był ciężki.

3. Wybór nowego zarządu. Członkowie starego zarządu zostali ponownie obrani jednogłośnie. Po wyborze uregulowano składkę do PTR. na rok 1928 r.

4. Załatwiono sprawę wspólnego zakupu sztucznego nawozu.

Zebrania Kółek Rolniczych

odbędą się w niedzielę, dnia 22 stycznia rb.

Byszwałd. Walne zebranie Kółka Roln. odbędzie się 22. bm o godzinie 3-ciej po połud. w Szkole powszechnej.

Szwarcenowo. Walne zebranie Kółka Roln. odbędzie się 22 bm. o godz. 4 po poł. na sali parafjalnej.

Niem. Brzozie. Walne zebranie tut. Kółka Roln. odbędzie się 22 bm. w szkole powszechnej o godz. 4 po poł.

Radomno. Zebranie Kółka Roln. odbędzie się 21 bm. o godz. 18-tej.

Czerlin. Walne zebranie Kółka Roln, odbędzie się dnia 22 bm. o godz. 4-tej.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowanie oficjalne z dnia 16. 1.
Płacono w złotych za 100 kg.

Żyto	39.35—40.35
Pszenica	46.00—47.00
Jęczmień przemiałowy	33.00—35.00
Jęczmień browarowy	39.50—41.00
Owies	33.00—34.75
Mąka żytnia 65 proc.	00.00—57.35
Mąka żytnia 70 proc.	00.00—55.85
Mąka pszenna 65 proc.	66.50—70.50
Otręby żytnie	28.00—29.00
Otręby pszenne	27.25—28.25
Rzepak	63.00—70.00
Groch polny	48.00—53.00
Groch Victoria	60.00—82.00
Groch Folgera	55.00—65.00